

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Preses apskats

15-09-2023

Sagatavoja:

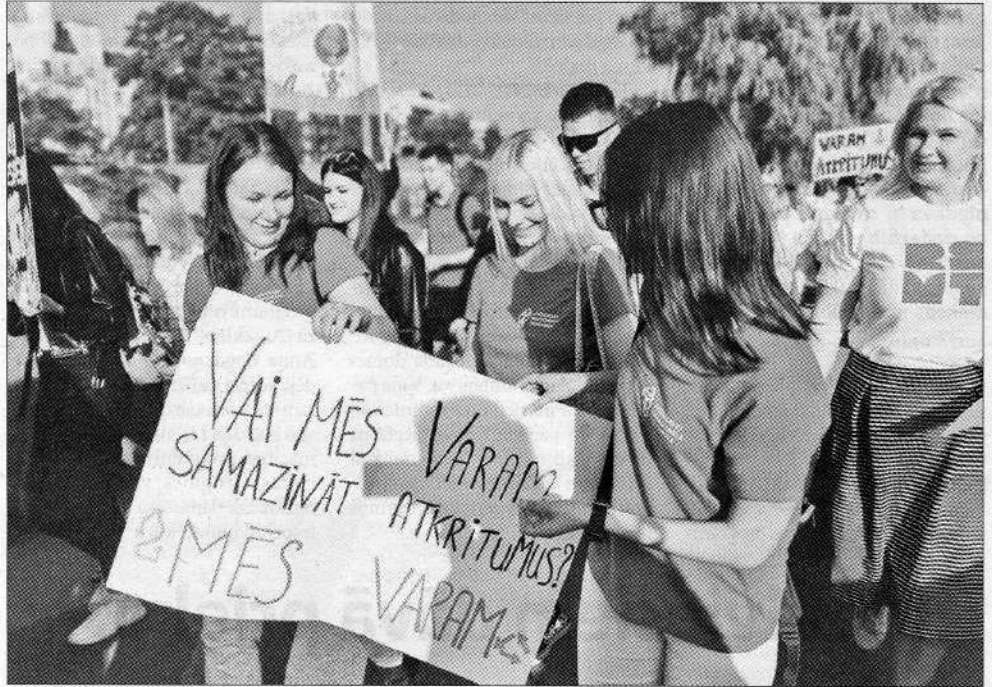
Uzziņu un informācijas centrs

Informācijas pakalpojumu un SBA nodaļa

Saņem apbalvojumus un piedalās piketā

LATVIJAS NACIONĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ AIZVADĪTA Ekoskolu apbalvošanas ceremonija, kurā starptautisko Zaļo karogu saņēma A. Upīša Skrīveru vidusskola, Aizkraukles novada vidusskola un Pļaviņu vidusskola. Savukārt Latvijas Ekoskolas sertifikātu ieguva Aizkraukles Profesionālā vidusskola. Tās Ekoskolas dalībnieces Ramona Nahtmane, Sabīne Savicka un Dana Daniela Zilvere pievienojās arī Ekoskolu svētku gājienam un "pozitīvam piketam" (attēlā), lai atgādinātu sabiedrībai, ka planēta Zeme mums ir tikai viena un tai jābūt pirmajā vietā. Planētas saudzēšana ir mūsu visu interesēs, jo tā nodrošina mums nepieciešamos resursus un apstākļus, lai dzīvotu. Tikai no mums atkarīgs, kādā vidē dzīvosim un kādu planētu atstāsim nākamajām paaudzēm.

Foto no Aizkraukles novada vidusskolas

Piecas pilsētas izglītības iestādes iegūst ekoskolas zaļo karogu

Šajā mācību gadā starptautisko zaļo ekoskolu karogu saņems 96 Latvijas izglītības iestādes, tostarp piecas no Jelgavas – pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes “Ziļuks” un “Lācītis”, Pārlielupes pamatskola, privātās pirmsskolas izglītības iestādes “Mācos mācīties” un “Auseklītis”. Piecām izglītības

iestādēm tiks piešķirts augstākais programmas apbalvojums – Ekoskolu vēstnieka statuss –, bet 43 saņems Latvijas Ekoskolas sertifikātu. To vidū arī Jelgavas 4. vidusskola un Jelgavas tehnikums.

Lai pateiktu paldies izglītības iestādēm par sasniegumiem vides izglītībā – gan integrējot vides aizsardzības jautājumus mācību procesā, gan aktīvi rīkojoties vides interesēs un iesaistot apkārtējo sabiedrību –, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 13. septembrī notika ekoskolu apbalvošanas ceremonija, informē Jelgavas pašvaldība.

Ekoskolu apbalvojums tiek piešķirts uz vienu mācību gadu, un tas katru reizi jāzīcina no jauna.

Gaismas pilī

Latvijas Nacionālās bibliotēkas 104. dzimšanas dienā, 29. augustā, pie Gaismas pils ēkas tiks piestiprināta valsts aizsargājama kultūras pieminekļa zīme.

Tādējādi publiski akcentēts Gunāra Birkerta projektētās ēkas jaunais statuss.

Bibliotēkas ēka ir viena no Ziemeļeiropas lielākajām kultūras būvēm 21. gadsimtā un ar savu īpašo ekspresīvā modernisma arhitektūras valodu ir nozīmīgs Rīgas centra telpiskais akcents. Nacionālā bibliotēka ir arhitekta Gunāra Birkerta (1925–2017) radošās darbības vainagojums un vērienīgs pieminēklis Latvijas valstiskuma atjaunošanā.

INESE ELSIŅA

Lasītāji tiksies ar Latvijā zināmiem grāmatu autoriem

Lai radītu lielāku interesi par grāmatu lasīšanu, Talsu Galvenā bibliotēka šogad Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā kultūras projektu konkursa nozarē „Literatūra” iesniedza projektu pieteikumu „Tiekamies ar autoru” un guva tam apstiprinājumu. Par piešķirto finansējumu septembrī, oktobrī, kā arī nākamā gada februārī un martā Talsu novada pirmsskolas, sākumskolas un pamatskolas vecuma bērniem būs iespēja tikties ar vairākiem Latvijā zināmiem grāmatu autoriem.

Pirmā tikšanās Talsu Galvenajā bibliotēkā plānotā 12. septembrī ar grāmatu autori Luīzi Pastori, kura 11.00 tiksies ar pirmsskolas vecuma bērniem, bet 12.00 – ar pamatskolas vecuma bērniem. Lasītājiem būs iespēja iepazīt pašu rakstnieci, viņas veikumus, kā arī kopā radoši darboties. Luīze Pastore ir atpazīstama ar grāmatu sēriju „Mākslas detektīvi”, kur lasāmi aizraujoši un iztēli rosinoši sižeti, ļaujot iepazīt Latvijas vēstures un mākslas vērtības.

Oktobrī sākumskolas vecuma skolēniem Talsu Galvenajā bibliotēkā būs iespēja satikt rakstnieci Lauru Vinogradovu, kura ir vairāku stāstu krājumu un bērnu grāmatu autore. Viņas sarakstītie darbi ne tikai rosina pārdomāt par apkārt esošo dzīvo radī-

bu, ļaujot iepazīt bagātīgo meža pasauli, bet arī izprast un priecāties par to, kas katram dots.

Talsu Galvenās bibliotēkas īstenotais projekts turpināsies arī 2024. gadā. Februārī, kad atzīmē Dzimtās valodas dienu, sākumskolas skolēniem bibliotēkā plānota tikšanās ar rakstnieci Eviju Gulbi un ilustratori Lindu Lošīnu. Abas lasītāju vidū zināmas ar grāmatām par diviem draiskulīgiem žurku pulkā – Koko un Riko.

Martā, kad Latvijā norisinās Putnu dienas, pamatskolēnus ar savu aizraujošo stāstījumu ieinteresēs ornitologs un rakstnieks Viesturs Ķerus.

Lai sarunas ar grāmatu autoriem būtu interesantas, dodot iespēju iepazīt arī to līdzšinējo veikumu, pirms katras no tām apskatei bibliotēkā plānots izlikt rakstnieku darbus.

Šādas klātienē tikšanās ar Latvijā atpazīstamiem rakstniekiem ļaus tuvāk iepazīt radošas personības, veicinās interesi par viņu sarakstītajiem darbiem, izpratni par grāmatu tapšanu un dažādību, autoru lomu tajā. No sarunām – uzzināt, kas iedvesmojis konkrēto darbu sarakstīšanā.

Informāciju par plānotajām tikšanās reizēm ar rakstniekiem bibliotēka publicēs savā internetvietnē www.talsubiblioteka.lv, kā arī www.talsunovads.lv

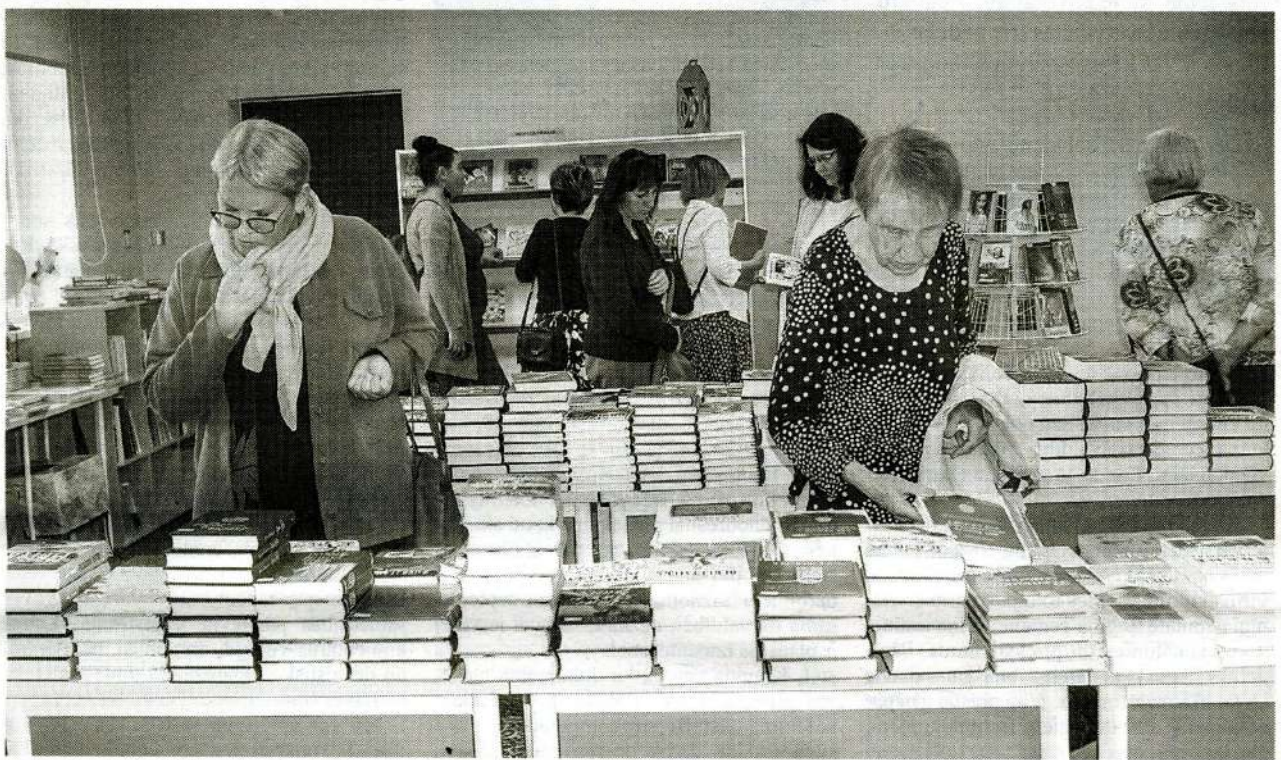

un Talsu Galvenās bibliotēkas Facebook lapā.

Projektu Talsu Galvenā bibliotēka īsteno ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu.

Aigo Naudiņa,
Talsu Galvenās bibliotēkas vecākā bibliotekāre

Limbažu novada Grāmatu svētku apmeklētāji iepazīstas ar *Jumavas* un *Virja LK* piedāvātajiem izdevumiem

Limbažos aizritējuši ikgadējie novada Grāmatu svētki

Piektdien ar visai raibu programmu Limbažu Galvenajā bibliotēkā (LGB) notika novada Grāmatu svētki. Visas dienas garumā iegādāties dažādus izdevumus piedāvāja SIA *Jumava* un SIA *Virja LK*. Varēja novērot, ka interesenti – gan bibliotekāri, gan citi apmeklētāji – nopietni pētīja grāmatu galdu un ne viens vien arī izvēlējās sev nepieciešamo.

Svētku programmu pieteica Brīvzemnieku pagasta pakalpojumu sniegšanas centra vadītāja Dace Tauriņa. Rīts sākās ar bērnu auditorijas pasākumu – bērndarziņi un jaunāko klašu skolēni tikās ar grāmatu ilustratoru Agiju Staku. Viņa bija paņēmusi līdzi lielu mapi ar dažādām skicēm un zīmējumiem. Māksliniece tos rādīja sanākušajiem, raksturoja katrā darbā būtiskāko un iesaistīja arī viņus komentēt redzēto. – *Kā grāmata izskatīsies, parasti izdomā izdevniecību darbinieki. Pēc tam viņi vēršas pie mākslinieka un nosūta viņam manuskriptu. Ja zīmējumi ir ļoti vienkārši, es tos radu uzreiz. Ja ne, vispirms top skices,* – skaidroja A. Staka.

Pēc tam bērniem un jauniešiem grāmatu autore Māra Jakubovska jautāja, kāpēc jālasa grāmatas. Uz to skanēja atbildes – lai būtu lielāks vārdu krājums, lai rosinātu fantāziju utt. Vienā skolā uz jautājumu, kāpēc rakstniekiem top darbi, esot teikuši: – *Tāpēc, ka paši nevarot atrast interesantu lasāmvielu.* Zināmā mērā taisnība, piekrita viešņa. – *Es rakstu tādēļ, ka man gribas kaut ko pateikt, pastāstīt kādu pieredzi, notikumu. Vai tas arī pamācīs, atkarīgs no lasītāja.* Šobrīd M. Jakubovskai ir 18 grāmatu, no kurām bērniem veltītas sešas. Viss gan sācies ar darbiem pieaugušajiem. – *Biju pārcēlusies no Jēkabpils uz Lielvārdi. Tur man bija diezgan garlaicīgs darbs. Katru rītu rakstīju draudzenei par saviem kaķiem. Viņa sacīja, lai uzrakstu kaut ko bērniem. Tieši viņas iedrošināta, radīju pirmo grāmatu «Reno un Java» jaunākajai paaudzei, kas ieguva novērtējumu arī izdevniecības «Zvaigzne ABC» konkursā. Vienīgais, kas mani nesajūsmināja, bija melnbaltās ilustrācijas. Bērnu lasīšanas*

jomā daudz devuši darbi par sunīti Rufi, kas paņemts no patversmes. Kad dzīvnieks bijis jaunāks, ar to kopā braukts arī uz bibliotēkām un skolām. Pāris viņas izdevumu – *Paņem mani sev līdzi!* un *Meža detektīvs* – ilustrējis salacgrīvietis Kristaps Auzenbergs. Tāpat M. Jakubovskai ir grāmata pusaudžiem *Bračka*, kas ir stāsts par pirmo mīlestību. Tikšanās turpinājumā viņa sīkāk pievērsās *Meža detektīva* tēmai par atkritumiem. Klātesošie arī varēja uz lielā ekrāna skatīt fotoattēlus par to, kādu postu, sevišķi dzīvnieku pasaulei, nodarījis cilvēku radītais piesārņojums. Noslēgumā sanākušie uzdeva jautājumus, interesantākā autors tika pie viešņas grāmatas. Ikviens savā īpašumā ieguva viņas sarūpētas mājdzīvnieku fotogrāfijas ar autogrāfu. Vairāk par M. Jakubovsku un viņas darbiem var uzziņāt mājaslapā marajakubovska.lv. Savukārt vēl par Grāmatu svētku norisēm lasiet 7. lpp.

Iļvas **BIRZKOPES**
teksts un foto

Limbažos aizritējuši ikgadējie novada Grāmatu svētki

Limbažu novada Kultūras pārvaldes vadītāja Evija Keisele (no kreisās) pateicās LGB darbiniecēm Zanei Balodei, Liānai Podziņai, Bronislavai Saukai

(Sākums – 1. lpp.)

Pagājušonedēļ Limbažu Galvenajā bibliotēkā (LGB) norisinājās novada Grāmatu svētki. Pirms pusdienlaika bija to oficiālā atklāšana. Tajā klātesošos uzrunāja Limbažu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Dagnis Straubergs. – *Prieks redzēt, ka no visa novada esam šeit – grāmatu draugi, mīlotāji, tie, kuriem rūp šī nozare un pragmatiskas zināšanas, emocijas. Sveicināti arī grāmatu izdevēji, tie, kuri ir procesā, lai beigās taptu izdevums. Reizēm sabiedrībā runā par to, vai grāmata nākotnē vēl būs, vai arī pāriesim uz ātri uzveramām lietām, kas tikpat ātri izzūd, – aizdomāties rosināja D. Straubergs. Viņš atsauc atmiņā japāņu Haruki Murakami rakstīto: – Es atgriežos mājās, ieslēdzu televizoru. Mirusi kinozvaigzne, kādā valstī noticis apvērsums, kāds kaķim iemācījis jaunus trikus. Es izslēdzu to un saprotu, ka man ar to nav pilnīgi nekāda sakara. Domes priekšsēdētājs uzsvēra, ka grāmatu turpretī nevar izslēgt, ja tā ir izlasīta; tā atstāj mums vērtības un sajūtas visam mūžam. Viņš vēlēja brīnišķīgu dienu, jaunus atklājumus. – *Tāpat kā grāmata, ceļojot cauri gadsimtiem, nes vēstījumu par cieņu, ikvienam novēlu šajā digitālajā transformācijas laikmetā nepazaudēt elementāru pieklājību, empātiju vienam pret**

otru un grāmatu, – sacīja novada Kultūras pārvaldes vadītāja Evija Keisele. Viņa arī pateicās LGB darbiniecēm Bronislavai Saukai, Zanei Balodei, Irinai Briedei un Liānai Podziņai un uzsvēra, ka Grāmatu svētki noteikti ir viena no Limbažu novada vērtībām. Sanākušos ar muzikālu uzstāšanos sveica Cēsu Centrālās bibliotēkas pārstāve Lāsma Vasmane-Mašina.

Alojas bibliotēkas vadītāja Sarmīte Frīdenfelde atzina, ka viņai šis notikums reizi gadā ir ļoti svarīgs. – *Tikšanās ar grāmatu autoriem ir bezgala izziņoša un interesanta, arī tas, ka viņi runā par savu dzīvi. Atceros, kā savulaik Grāmatu svētki, kad tos rīkoja Lauku bibliotēku atbalsta biedrība, bija pavisam plaši. Tagad cenšamies radīt paši savu programmu, svētkiem jābūt, piedalāties visos! Ainažu bibliotēkas vadītāja Sanita Kānīte bilda, ka pasākums ir ļoti liels ieguvums ikvienam, tostarp lasītājiem. Bibliotekāriem tā ir iespēja iepazīties ar autoriem, kas varbūt pagaidām ir mazāk zināmi, un vēlāk tos var uzaicināt ciemos uz savu bibliotēku. Ilze Cīrulle no Umurgas vienmēr cenšas apmeklēt šos svētkus, nu pat nopirkusi arī trīs grāmatas. – *Lai Dievs dod spēku turpināt būt klāt! Tā ir laba spēja, ja par sevi var pastāstīt radoši, patikama tikšanās, – viņa dalījās seci-**

nājumā par grāmatu *Dārza maģija* un *Dārza spēks* autore, puķkopes Gunas Rukšānes uznācīnī. Par viņas stāstīto, kā arī par Pāvila Raudoņa un Jura Visocka jaunās grāmatas *Finks un sargeģelis*. *Zibsnis* atvēršanu vairāk lasiet kādā no nākamajiem *Ausekļa* numuriem. Vēl ar interesantiem tikās rakstnieks Māris Ruks, kurš mazliet ieskicēja savas politiskas ievirzes grāmatas. Viņam ir arī dzejas izdevums *Atslēgas uz laimi*, ko lasītāji atzinuši par pozitīvismu izstarojošu.

Dienas noslēgumā muzikālu priekšnesumu sniedza limbažnieks aktieris Agris Krapivņičkis. Kā katros Grāmatu svētkos, bija padomāts arī par pusdienām, kurās šoreiz varēja cienāties ar gardu soļanku. LGB Klientu apkalpošanas centra vadītāja Zane Balode pēc pasākuma atzina, ka šie svētki ir lieliska iespēja kopt lasīšanas kultūru. – *Tā ir mijiedarbība, saziņa, vērtības un paražas, kas saistās ar rakstītiem tekstiem. Tie ir svētki dažādu paaudžu un interešu lasītājiem. Esam pateicīgi viņiem, grāmatu autoriem un pārējiem viesiem par kopābūšanu, jo piepildītu notikumu mēs veidojam visi kopā.*

Vairāk attēlu no Limbažu novada Grāmatu svētkiem – *Ausekļa* mājaslapā sadaļā *Galerijas*.

Iļvas BIRZKOPES
teksts un foto

Iedvesma nākamajam dzejas gadam

25. Kurzemes Dzejas dienās Ventspilī nākamo svētku rīkošanas stafete nodota Kuldīgai. Tad septembrī ciemos tiks gaidīti autori no Tukuma, Talsiem, Saldus, Liepājas un Ventspils.

Šogad svētki notika vietā, kur šī tradīcija dzimusi, jo tieši Ventspilī sarīkota pirmā Kurzemes dzejnieku sanāksšana, turklāt ar vērienu – pasākums ilga divas dienas. Kuldīgas dzejnieku kluba *Patskanis* dalībnieki turp devās plašākā pulkā nekā iepriekšējos gados: Līgita Mežkalne, Inta Brūkle, Zanda Spulģīte, Aija Puzarele, Daiga Medne un Valdis Nelijus.

POZITĪVA UZLĀDĒŠANĀS

Z.Spulģīte piedalījies visos pasākumos, jo viņai tā ir iespēja tikt ar līdzīgi domājošajiem: „Redzēt vienam otru, saprast, ka mūsu ir daudz un ka dzeja ir svarīga, – tas galvenais. Pasākuma būtība 25 gados ir saglabājusies, lai gan forma mainījusies. Agrāk uzsvars tika likts uz dzejas lasīšanu un meistarklasēm. Ļoti skaisti bija tad, kad Dzejas dienas tika apvienotas ar Mākslas dienām. Būtiska ir domu apmaiņa un iedvesmošanās vienam no otra. Daudziem tas ir stimuls nākamajiem radošajiem darbiem.”

D.Medne ir gandarīta: „Es guvu ļoti daudz pozitīvas enerģijas. Man ir dzīvesprieks, rakstīt prieks un daudz cita prieka. Ļoti patika pieaicināto dzejnieku uzstāšanās, bet sevišķi vērtīgi bija noklausīties citu novadu autoru sniegumu un saprast, cik ļoti dažādi mēs esam savās radošajās izpausmēs. Vēl dzīvoju šajās emocijās.”

Kurzemes Dzejas dienās Ventspilī uzstājas Kuldīgas dzejnieku klubs *Patskanis*: Līgita Mežkalne, Zanda Spulģīte, Aija Puzarele, Valdis Nelijus, Inta Brūkle.

L.Mežkalne piekrīt: „Tā ir savstarpēja pozitīva uzlādēšanās, kas veicina radošumu. Dzejas kvalitāte pa šiem gadiem augusi. Ir tādi autori, kuri gatavi meklējumiem, kuri grib dzejā atrast mūsdienīgas krāsas. Daudzos priekšnesumos bija tiešām labas dzejas pazīmes. Tātad ir tādi cilvēki, kuri grib ne tikai runāt, bet arī klausīties. Pēdējos gados Kurzemes Dzejas dienas virzījušās no meistarklasēm un uzstāšanās uztraukuma pie baudīšanas un svētkiem pašiem dalībniekiem.” Savukārt A.Puzarelei tas vairāk ir radošs stimuls: „Vienmēr gribu Dzejas dienām uzrakstīt kaut ko jaunu, lai nevajadzētu lasīt jau dzirdētus dzejoļus. Bet, protams, svarīgi arī satikt domubiedrus.”

DAUDZ, KO REDZĒT UN DZIRDĒT

Arī šogad pasākuma rīkotāji – Ventspils bibliotēka, Ventspils muzejs un Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja – darījuši visu, lai viesi gan gūtu iedvesmu no kolēģu veikuma, gan apskatītu Ventspili. Bija iespēja redzēt Pārventas un jauno Gāliņciema bibliotēku, Herberta Dorbes muzeju, Livonijas ordeņa pili un zinātnes centra *Vizium* terasi. Savu dzeju viesiem lasīja Ieva Rupenheite, Iveta Skapste, Laura Vinogradova, Andris Akmentiņš un Jānis Vādonis.

Iveta Grīniņa,
Kuldīgas galvenās
bibliotēkas pakalpojumu
nodaļas vadītāja
Organizatoru foto

Dzejolis iesākas dziļā klusumā

IEVA VILMANE

Pagājušajā ceturtdienā Saldus novads iešūpojās Dzejas dienām — Brocēnu bibliotēkā dziļi personisku sarunu ar klausītājiem risināja dzejniece un mūziķe ELĪNA LICE.

"Dzejoļi ir dažādi, citi viegli tverami, citi — sarežģītāki vai pilni ar simbolismu. Kādi nāk, tāds pieņem. Līdzī atvedu daudzus, bet nezinu, kurus nolasišu, jo tikai lasot jūtu, kurš nākamais gribēs runāt. Jā, jā — dzejoļiem ir dažādas balsis! Katra mēģina kaut ko pateikt, un man jāsaprot, kurai visvairāk jāzrunājas. Tas pats, kad rakstu un saceru dziesmas. Vispirms jāskatās to, kas mani klusi klusi — vai melodijas motīvs, vai vārdi kopā ar mūziku. Pēc tam to mēģinu izvilkt dienas gaismā, lai sāktu ilgu slīpēšanu un izvērtēšanu. Skatos, vai sevi neatkārtāju. Skaidrs, ka autoriem ir sevišķi tuvas tēmas, taču svarīgi to katru reizi parādīt citādāk.

Lasišana ir ļoti svarīgs instruments, kas uzasina rakstīšanu. Spēcīgus darbus rada cilvēki, kuri lasa

citu autoru sacerējumus. Izlasīju portugāļu dzejas izlasi, un tā mani kaut ko sakustināja, tāpēc tapa dzejolis. Pamatoti jautāt — vai tas tik tiešām mans? Vai nejausi nenošpikoju? Pirms daudziem gadu ar to saskāros. Man patika skriet gar jūru, un reiz prātā sarosījās melodija ar vārdiem. Parādīju savam mūzikas skolotājam komponistam Rihardam Dubram, viņš secināja: gandrīz viens pret vienu *Asizes Franciska lūgšana*. Biju nedaudz vilusies un ļoti apjukusi, jo neatcerējos sen dzirdēto. Ar dzejoļiem arī tā bijis. Ja no kāda kaut kas nejausi paņēmis, tad godīgi jānorāda, kā ietekmē darbs sacerēts. Vēl skatos, kā to maksimāli padarīt par savējo."

"Nezinu, kādēļ šodien sarosās dzejoļi par mitoloģiskām tēmām. Šad

FOTO — IEVA VILMANE

ELĪNA LICE Brocēnu bibliotēkā. Līdzī atvedusi daudz publicētu un nepublicētu dzejoļu, vairākas dziesmas un stabules, arī bungas un zvārgulīšus. "Jo nekad nezinu, kurš dzejolis un dziesma visvairāk gribēs izrunāties," viešņa pasmaidīja.

un tad jaunajiem dzejniekiem iesaku ieskatīties mitoloģijā, jo tā ir kā augsne, kas bagātīgi raža impulsus. Sodienas cilvēkiem liels vilinājums ir sociālie mediji un to konstruēta realitāte, izrādīšanās, sava tēla veidošana. Iespējams, tāpēc lasītāji labprātāk izvēlas iepriekšējo gadu dzejniekus, jo viņu darbos mazāk sevis manifestēšanas un vairāk īstenības (es nedomāju lielos *nodokļus* padomju varai)."

"Vairākus gadus sekoju akcijai *Dzejas rupors*, proti — Dzejas dienu

pirmajā nedēļā ik dienu jāuzraksta viens dzejolis, izpildot konkrētu uzdevumu. Reiz lika izmantot pēc iespējas vairāk burtus *s* un *z*. Izvēlējos senus vārdus *žūgās* (vēja skaņas), *šķitina* (lidinās), *švukšķis* (baltvēdera pīle), *žirgme* (mundrums), un iznāca visnotaļ jauka balādiņa. Tā sākas šādi — *Šimpus, šaipus bieznājam mežam dzīvāja pulsis...* Pieļāju, ka savulaik mani iespaidojusi Jāzepa Vītola kora dziesma *Dūkņu sils*."

"Dzejniekam dzeja lielā mērā ir autobiogrāfija, taču nevienam nav atcēlis

dienagrāmatas nozīmīgumu. Es to rakstu, lai rastu lielāku izpratni par sevi. Nezinu, ko ar visām iesākšu. Vai vēlēšos, ka tās kāds lasa? Var jau būt, ka kaut ko no visa gribēsies publicēt. Vai patiks, ka redz manas tumsas un skumju stundas? Nezinu, taču skaidrs ir viens — šīs stundas bijušas ļoti vērtīgas. Kad saskāros ar dziļām sāpēm, mani kaut kas attīrījis un gaismā iznāca tā Elīnas daļa, kura ikdienā bija nemanāma."

"Vai man arī sociāli asi dzejoļi? Ir. Pagājušajā gadā iestājos pret divu bibliotēku slēgšanu Jūrmalā, vācu parakstus, tomēr pašvaldība tik un tā Asaru aizslēdza, bet Bulduru pievienoja Jūrmalas Centrālajai bibliotēkai. Iznicināja vienīgu kultūrvietu divās apkaimēs. Man vissāpīgākā vilšanās bija kultūras cilvēkos, jo viņi Jūrmalas domei neiebilda. Pilsētas pārējie bibliotekāri vispār neko nepateica, jo katrs domāja par savu darba vietu. Lielāko daļu Asaru un Bulduru bibliotēkas krājuma nodeva makulatūrā, Ziedoņa *Leišmalīti* ieskaitot.

Sacerēju ciklu *Vasaras skumjākā ziņa*, tā deļ mani Jūrmalā vairs neaicina uzstāties. Cik labi, ka Latvijā daudz citu vietu! Mans cikls tiks iekļauts krājumā *Dzejas detektīvi*. Esam 13 dzejnieku, un prozaikē Rolanda Ēula

mūsu darbus izmantos vienotam sīžetam. Katrs autors izvēlējies nozīgumu, kuram bijis aculiecinieks. Kāds aprakstījis latviešu valodas nāvi, jo to pārņēma angļu valoda, cits izvēlējies sevis kā nāvēs dialogus ar sirdsapziņu. Ceru, ka manu ciklu nesaisnās, jo īpaši faktoloģisko prozu. Varbūt vajadzēja pierakstīt, ka pagājušajā gadā makulatūras konkursā Jūrmalas Centrālā bibliotēka ieguva 1. vietu?"

"Līdzī atvedu grāmatu par drosmi, līdzcietību, izturību un citām Amerikas pamatvērtībām. Tajā izstāstīts, kā šīs vērtības iemiesotas cilts mītos un kā autors tās bērībā redzējis ģimenes un apkārtnes vēsturē. Reizū reizēm, lai neapjūktu ikdienas informācijas gūzmā, man patik ieskatīties šajā grāmatā. Tās dzīvei nosaka vertikalitāti — pirmiedzīvotāju stāsti apskaidro manu skatu un prātu.

Šie stāsti ieinteresēja iepazīties ar indiāņu tradīcijām un mūziku. Kristietībā konvertējies navahu cilts mācītājs man atsūtīja stabuli, taču vēl mācos to spēlēt. Līdzī paņēmu divas citas, un vienu viņu melodiju tomēr nospēlēšu. Tajā sadzirdu skumīgi skalstu, agrīnu rudeni, jo pa dienu baudām vasaru, bet rīti — jau dzestri." ■

Vienā elpā ar dzeju

DZEJAS DIENĀS visus dzejas draugus pulcēja Pļaviņu bibliotēka. Ikviens varēja nolasīt sev izvēlētu vai sacerētu dzejoli un iedvesmoties no citu lasītā. Starp dzejas grāmatām bibliotēkā ir arī vairāku pļaviņiešu darbi. Ar savu jaunāko veikumu dalījās pļaviņiete Aina Sokolova, kura izdevusi savu trešo dzejoļu grāmatīņu "Vārdos piedzimst melodija". Attēlā — Dzejas dienu pasākuma dalībniekus uzrunā bibliotekāre Ramona Kristvalde (otrā no kreisās).

Sandras Pumpures
foto

Avots: Staburags

Datums: 12-09-2023

Puikulē novadniecei veltīts dzejas uzvedums

Pagājušonedēļ Puikulē vietējā bibliotēka un tautas nams rīkoja pasākumu, kurā teātra, kultūras un izglītības biedrība *Mati* no Matīšiem uzstājās ar Irinas Tomsones dzeju *Tango krokšos*. Zināms, ka I. Tomsonei ir saknes Salacgrīvas pusē un viņa kādreiz ir bijusi aktrise. Puikules tautas nama vadītāja Ziedīte Jirgensone raksturoja, ka viņas dzeja ir diezgan nopietna un ar dziļu domu. Dzejniecei ir viens izdots lirikas krājums un biogrāfisks apraksts grāmatā.

Avots: Auseklis

Datums: 15-09-2023

Eduards Aivars (īstajā vārdā Aivars Eipurs) publicējis kopš 1985. gada iznākuši desmit dzejoļu un divi izprozas krājumi, sastādījis dzejas antoloģiju. Saņēmis Dzejas dienu balvu par krājumu "Es pagāju" (2002), Ventspils Rakstnieku un tulkotāju mājas balvu "Sudraba tintiņa" par krājumu "Sakvojāzs" (2012). Eduarda Aivara dzeja atdzejota angļu, krievu, ukraiņu, poļu, lietuviešu, igauņu, somu, ungāru, zviedru un citās valodās. 2018. gadā klajā nāca Eduarda Aivara grāmatas angļu un krievu valodā (Phenomena. Wales, PARTHIAN, 2018; "Тут где-то рядом должна быть Европа", Москва, 2018).

EDUARDS AIVARS, brīdis pirms Dzejas dienām Jelgavā 2023. gads.

FOTO: GAITIS GRŪTUPS

Eduards Aivars: "Izbaudu ceļu..."

Dzejnieku Eduardu Aivaru, kas vismaz gadsimta ceturksni dzīvojis un rakstījis Jelgavā un kas bibliotēku lasītāju kartotēkā un citos oficiālos dokumentos ir pazīstams kā Aivars Eipurs, izdevās satikt pagājušo sestdien Jelgavas dzelzceļa stacijā. Kā jau parasti, Aivars bija atbraucis uz Jelgavu kādās darišanās. Te jāpiebilst, ka šodien viņš uz Jelgavu ir atbraucis atkal – lai kopā ar dzejnieku Jāni Tomašu piedalītos Dzejas dienu pasākumā "Dzejritenis", kas pulksten 10 startēs no Pilsētas bibliotēkas pagalma Akadēmijas ielā 26.

– **Man dzejnieks Eduards Aivars paliek prātā ar dzejas rindu no dzejoļu krājuma "Es pagāju" (2001): "Šis rīts ir Jelgavai pašam..." Vai vēl aizvien Jelgava ir tava iedvesmas pilsēta?**

Jelgava vienmēr būs, varbūt vairs ne iedvesmas pilsēta, bet pilsēta iedvesmai gan. Vai no manas cerības par iedvesmu vien sanāks

labs dzejolis vai minīma, tas ir Dieva ziņā. Rīgas – Jelgavas vilcienā bieži sanāk kādu satikt, bet tik intensīvu sarunu kā agrāk nav, jo braucēju daudz retāk. Izbaudu ceļu un lasāmo. Joprojām vilcienā šo to uzrakstu. Lielākoties tagad dzīvoju Rīgā. Tur arī strādāju Jāņa Akuratera muzejā par izglītības programmu kuratoru. Tas jau piekto gadu ir mans maizes darbs.

– **Iepriekšējais dzeju krājums tev iznāca pirms vairākiem gadiem.**

Jā, "Dzejoļu remonts" 2020. gada nogalē. Bet es jau nerakstu krājumus, es rakstu dzejoļus. Un, kad vienā brīdī tie sakrājas, tad aptveru, ka jāstrādā pie krājuma veidošanas.

– **Bet vai nav tā, ka mūsdienās, kad runā lielgabali, mūzas klusē?**

Tā var būt, taču man tieši 2022. gada februāra beigās un martā tapa dzejoļu cikls par Ukrainas karu "Ārpus saprašanas". Tas sastāv no

"Bet nav gluži tā, ka es baroju kanārijputniņus brīdī, kad mani sauc uz revolūciju. Esmu viens no PEN kluba aktīvistiem, kas iestājas par Krievijā un Baltkrievijā apcietināto literātu atbrīvošanu, arī par Āfrikā apcietinātajiem"

28 dzejoļiem. Tas iekļauts "Ukrainas almanahā", kurš iznāks rudenī. Tur ir gan latviešu, gan ukraiņu dzejnieku dzejoļi. Pēc tam gan uz kādu laiku arī kara tēma pārtrūka. Tagad atkal varu rakstīt.

– **Kas tev bija Ukraina pirms Krievijas uzbrukuma?**

Es biju Kijevā 2018. gadā, redzēju to pēc Maidana, pirms tam –

1992. gadā, bet ap 1981. gadu biju Krimā. Gribēju nesen braukt uz Līvīvu, bet diemžēl nesanāca. Esmu aizkustināts par to, cik Latvija daudz dara, lai iespēju robežās palīdzētu Ukrainai. Proporcioniāli, rēķinot uz iedzīvotāju skaitu, daudz vairāk nekā lielās valstīs. Tas ir vienkārši fantastiski.

– **Tu esi plaši pazīstams dzejas konsultants. Kas notiek Latvijā? Vai raksta dzejoļus? Vai ir jaunas zvaigznes?**

Ar dzeju viss ir kārtībā, iznāk grāmatas, notiek pasākumi. Ir daudz jaunu un arī labu dzejnieku. Varbūt mēs tos neliekam uz tik augstiem piedestāliem, kā tas bija agrāk. Ir dzejnieki, kuri jāvelk ārā no aizmirstības un jāparāda to nozīmība. Piemēram, Juris Kunoss, kurš aizgāja mūžībā 1999. gadā. Viņam 4. decembrī apritēs 75 gadi, bet jau Dzejas dienās Akuratera muzejā izveidojām pasākumu šī lieliskā dzejnieka atcerē.

Vakar biju Raiņa muzejā Berķe-

nelē, septiņus kilometrus no Daugavpils. Rainis tur dzīvojis īsu brīdi, kādu gadu pirmsskolas vecumā, bet muzejs un atmosfēra tur ir brīnišķīgi. Berķenelē es runāju par iedvesmu. Mēs, sanākušie Dzejas dienu sarīkojuma dalībnieki, visi kopā rakstījām dzejoļi. Sanāca gandrīz kā papildu meistarklase Austrumlatvijas literārajai akadēmijai. Bija interesanti.

– **Jums tiešām sanāca dzejolis?**

Jā, parasti šādās reizēs brīnāmies par iznākumu. Dzeju nevar iemācīt rakstīt, bet var attīstīt dotumus. Ja mēs vairāki kopā koncentrējamies, tad varam uzrakstīt dzejoļi.

– **Cik tad cilvēku kopā raksta šo vienu dzejoļi?**

Berķenelē kopā piedalījās kādi piecdesmit cilvēki. Bija tādi, kas ieteica pa rindiņai. Visi piedalījās balsosnā par dzejoļa pirmās rindiņas izvēli no trim piedāvātajiem variantiem. No galvas šo dzejoļi neatceros, kādas septiņas rindas

Ar Puču karalienes un Ramazāna svētību mana laime skrēja prom dzīties tai pakāļ nebija spēka es cerībā pacēlu acis pār deviņām jūrām atrīkojot turku kalps un viņa zirgam bija klība kāja un visa Latvijā viņam māja un Berķenele nebija izņēmums.

Sacerēts Dzejas dienu sarīkojumā "Puču lodziņš" 9. septembrī Daugavpils novadā Raiņa muzejā Berķenele, klātesot 38 Daugavpils skolēniem un 12 Kalkūnes un Kalupes sociālo māju iedzīvotājiem.

AVOTS: BERĶENELES MUZEJA "RAINA MĀJA" VADĪTĀJA INESE BARAVIKA.

PIE RAIŅA MĀJAS Berķenele.

FOTO NO PERSONĪGĀ ARHĪVĀ

PIERAKSTOT dzejoli ceļā uz darbu.

FOTO: SANTA HIRŠA

Dzejriteņa maršruts

- Pirmais dzejas punkts no plkst.10 līdz 10.40 Jelgavas Pilsētas bibliotēkas pagalmā (Akadēmijas iela 26).
- Nākamā pietura – Miezītes bibliotēka (Dobeles šoseja 100) – no plkst.11.10 līdz 11.50.
- Trešā pietura – Pārlielupes bibliotēka (Loka maģistrāle 17) no plkst.12.40 līdz 13.10.
- Galapunkts – pie bērnu un jauniešu bibliotēkas "Zinītis" (Zemgales prospekts 7) no plkst.13.40 līdz 14.10.
- Plkst.18 Jelgavas Pilsētas bibliotēkas Krišjāņa Barona zālē dziesminiece Anta Enģele kopā ar Marko Ojalu.

sanāca. Tā gandrīz katreiz, jo tam nav atvēlēts daudz laika.

– Vai Latvijā ir kāds jauns dzejnieks, kam pievērst uzmanību?

Jā jānosauc viens, šobrīd laikam tas ir Ivars Steinbergs. Viņš arī teorētiski ir spēcīgs, skolojies ārzemēs. Dzejoļi viņam nāk arī viens pēc otra – kā no pārpilnības raga. Arī Ukrainas almanahā viņam ir garš dzejolis. Steinbergs ir rīdzinieks, taču jau ir pabijis Dzejas dienās arī Jelgavā.

– *Mecenāts un uzņēmējs Vilis Vitols grāmatā, kas iznāca 2016. gadā, paredzēja Krievijas uzbrukumu Ukrainai. Tas nav mans secinājums. Tā par Viļa Vitola grāmatu "Pārdomas par Krieviju" tika teikts Rīgas pils Svētiku zālē, kur augustā viņam pasniedza Valstiskuma balvu. Aspazija "Sarkanajās puķēs" rakstīja, ka īsts dzejnieks cilvēcei iet priekšgalā un "iepriekš laiku grāmatā / tās nā-*

BERĶENELE. Notiek balsošana par to, kura būs kopīgā dzejoļa pirmā rindiņa.

No cikla "Ārpus saprašanas (Ukrainas karš)"

*Bezgalīgs auksts tukšums
Saprāta sabrukums, kolaps vienā cilvēces daļā, šoreiz tā ir mūsējā
jāpanes ledains metālisks aukstums
Vai tāpēc, ka noskatījāties mazākos kuros vienā mierā
Tugad arī pa gabalu tās ir smagi
Ikvienš nogalināts bērns, kas neizdzīvos pat bērniņu
Ikvienš jauniets, kurš neiepazīs milu
Skatās uz mums
Jāpanes mehāniskais aukstums
Un nezini, debesīm jābūt vaļā vai ciet
Zeme, vismaz tu atveries!
Sākumā vienam
2022.*

kamību lasa". Kādas tev ir nākotnes prognozes?

Labprāt kļūditos un prognozes neizteiktu, bet izskatās, ka Ukrainas karš ievilksies. Ja neapstāsies "Melnais gulbis", kas nozīmē atentātu. Tāds jau ir Putina režīma mērķis – lai viss ievilkto un mēs apokaliptiski, smagi to pārdzīvotu... Žēl, Rietumiem vajadzētu aktīvāk palīdzēt, nedot iespēju Krie-

vijai karu ievilkt. Ukrainā bezjēdzīgi turpina mirt cilvēki. Man šajā brīdī nav impulsa doties uz Ukrainu. Šķiet, vecums liek raudzīties citādi, daudz lielāka vērtība ir arī ģimenei, nevis pasionārisma garām, kas liktu mirt par citu valsti. Bet nav gluži tā, ka es baroju kanārijputniņus brīdī, kad mani sauc uz revolūciju. Esmu viens no PEN kluba aktīvistiem, kas iestājas par

VADOT Jura Kunosa dzejas vakaru Akuratera muzejā.

Krievijā un Baltkrievijā apcietināto literātu atbrīvošanu, arī par Āfrikā apcietinātajiem. Piedalos mītiņos. Taču tieši sevi pakļaut fiziskas iznīcināšanas riskam – es tam neredzu jēgu, pat ja šo jēgu pēc nāves piekabina. Lūk, gadījums ar kolumbiešu rakstnieku, kas ir manos gados. Viņam bija sirds operācija. Pēc tās viņš priecīgs, modies jaunai dzīvei, aizbrauca uz Ukrainu. 27. jūnijā Doneckas apgabala pilsētā Kramatorskā, kādā picērijā, kopā ar ukraiņu rakstnieci Viktoriju Amejinu tikās ar lasītājiem. Bija gaisa uzliedzījums, tika nogalināti 12 civiliedzīvotāji, tostarp bērni. Amejina slimnīcā pēc dažām dienām nomira. Kolumbiešu rakstnieks palika dzīvs.

– Kādiem ziņu avotiem tu uzticies?

Nav tādas simtprocentīgas medijpratības. Ņemu vairākus ziņu avotus, runāju ar cilvēkiem. Lasu "Ir", "Rīgas Laiku", klausos Gordo-

nu, Arestoviču, runāju ar cilvēkiem. Mēs dzīvojam laikā, kad caur sociālajiem tīkliem devalvēt var visu, arī viscēlāko. Daudzi runā par to, ka jau Maidana laikā situāciju Ukrainā uztvēruši adekvāti. Man toreiz likās, ka atālamus līdz mums ir stipri lielāks nekā tagad, kad karā cietusi liela Ukrainas teritorijas daļa, un tas jau gan reāli, gan psiholoģiski ir stipri tuvāk. Nemaz nerunājot par Baltkrieviju. Atceries karu Balkānos, pašā Eitropas centrā! Tur taču bija ļoti traģiski, bet mēs gar zemi nekritām, lai arī reizēm šausmīgājiem. Tas karš taču ņemēja manā apziņā tik lielu vietu.

– Kur tu atrodi optimismu?

Es jokoju, kaut vai ikdienas sīkumos. Mana nākamā prozas grāmatas saukšis "Mīnimas jeb esmu dzimis Paganelš". Paganelš – tas ir tēls Žila Verna romānā "Kapteiņa Granta bērni". Paganelam sanāca visādi pārpratumi, viņš varēja sajust valodas un zemeslodes daļas, man tie mērogi nebūs tik lieli, taču izsmieties varēs. Starp citu, ukraiņi arī karā ļoti daudz joko, citādi ir grūti saglabāt garīgos un arī fiziskos resursus. Ko citu darīt! Tu nedrīksti visu laiku skumt. Viena lieta ir smieklī, otra – histēriski smieklī. 17 gadus vecais Kurts Vonneguts iznāca no drupām sabombardētajā Drēzdenē un smējās histēriski.

– Šodien "Dzejriteni" tu būsi kopā ar dzejnieku Jāni Tomašu. Jums labi sapas?

Jā, esmu bijis redaktors divām viņa grāmatām. Dzejas divritenis – tas ir interesants dzejas pasākuma veids, kustība starp lasījumiem. Droši vien mani vedīs ar auto, bet varu braukt arī ar divriteni. Tad jau redzēs. ☒

— Gaitis Grūtups

VIGANTES PARKĀ apmeklētāji var iegriezties Barisona namiņā, kur var iepazīties ar novadnieka komponista Pētera Barisona daiļradi.

BIBLIOTĒKA pagastā šobrīd ir tāds kā dzīvības centrs, kur cilvēki nāk kārtot dažādas darīšanas, jo te darbojas arī valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centrs, te tiek rīkotas dažādas izstādes, var izlasīt jaunāko presi, iegādāties suvenīrus, uzzināt par tūrisma piedāvājumiem. Cilvēki te ienāk arī vienkārši parunāt, un Ieva Ločmele uzklausa katru, kurš atnācis.

Kur ir tas Staburags?

Staburags laikam ir tāda vieta, kas cilvēku ar laiku pārņem savā varā no matu galiņiem līdz papēžiem un vairs nekad neatlaiž. Līdzīgi tas noticis arī ar Staburaga bibliotēkas vadītāju un gidi Ivetu Ločmeli, kuru man gribētos saukt par Staburaga saietā nama dvēseli. Arī Ivetā ir ienācēja, taču pa šiem gadiem tā saaugusi ar šo vietu, ka to pa istam sauc par savējo.

Bibliotekāre pārtop muižkundzē
Pirmās ekskursantu grupas Ivetā sāka uzņemt, aizvienot kolēģi – pagasta tūrisma speciālisti. "Tajā brīdī sapratu, ka man vēl citīgāk jāpārskata mans novadpētniecības krājums, lai varētu cilvēkiem tekoši stāstīt par mūsu pagastu, ievērojamākajām vietām, cilvēkiem un notikumiem un nemulstu, kad tiek uzdoti dažādi jautājumi. Kad kolēģe nolēma savu darbu atstāt, man nekas cits neatlika, kā to uzņemties pilnībā. Patiesībā nekad nedomāju, ka kļūšu par gidi, taču pamazām šī nodarbe mani pārņēma," stāsta Ivetā. Ipašos notikumus,

svētkos, dažkārt arī uzņemot ekskursantu grupas, Ivetā tērpās senlaicīgā tērpā un pārtop muižkundzē, kas cilvēkiem atgādina par Vigantes muižas esību šajā vietā. Ikdienā Ivetā ir Staburaga pagasta bibliotēkas vadītāja, un gides darbs lieliski sader gan ar darbu grāmatu krātuvē, gan novadpētniecībā. "Var teikt, ka novadpētniecības materiāli nereti paši atrod ceļu pie manis, un es ļoti labprāt pieņemu gan fotogrāfijas, gan stāstus un papildināmu bibliotēkas krājumus. Tas ļauj arī papildināt zināšanas, stāstus par pagastu, ko stāstu tūristiem," stāsta Ivetā, un tieši tajā mirklī bibliotēkā ienāk kāda kundze, kura atnesusi apskatīt senas fotogrāfijas, kuras vēsta par notikumiem Staburagā Pirmā pasaules kara laikā. "Priecātos, ja cilvēki vairāk dalītos ar senajām fotogrāfijām. Ipaši gribētu atrast vairāk attēlu, kur būtu redzama Vigantes muiža, no kuras parkā palikuši tikai pamati. No tās mums saglabājies ļoti maz attēlu. Runājam ar cilvēkiem, prasām, vai kādam ir kaut kas saglabājies no tiem laikiem. Ir fotogrāfs Liepa-

vots, Staburags, bet pašas muižas ēkas nav," piebilst Ivetā. Viena lieta ir fotogrāfijas, taču ir daudz cilvēku, kuri ekskursiju laikā dalās ar saviem atmiņu stāstiem par savu laik piedzīvoto Staburagā. Pierakstīt tos gan Ivetai nepietiek laika, taču tie paliek viņas prātā.

Vietējie lepojas ar savu pagastu

Par ko visbiežāk jautā cilvēki, kuri pirmo reizi ieradušies Staburagā? Ivetā saka – par to, kur tad tā klints atrodas? Reiz kādā rudens vakarā, kad pēc garākas darba dienas izgājuši no bibliotēkas, parkā satikusi divus izmisušu jaunietus ar pieres lukturiem, kuri jautājuši – kur ir Staburaga klints un rakstnieces Svires mājas? Visu Vigantes parku izmeklējusi un tā arī neko neatradusi. Tā nu Ivetā ap astoņiem vakarā sēdinājusi ceļotājus mašīnā un vedusi rādīt leģendāro vietu, jo tā nav meklējama Vigantes parkā, bet kādu kilometru tālāk, un diez vai jaunieši vieni paši pa tumsu būtu atraduši.

Skaidrs, ka tieši leģendām apvītā Staburaga klints ir tā, kas uz šo

pagastu vilina lielāko daļu tūristu. "Pēc pastaigas cilvēki atzīst, ka mums ir arī ļoti skaists parks, viss sakopts. Sava burvība tam visam noteikti ir, jo arī vietējie priecājas un lepojas ar vietu, kur dzīvo. Varbūt tas nav nekas izcils, bet mums ir pati skaistākā pludmale, pats labākais parks, estrāde un kūģitis. Varbūt skan nedaudz iedomīgi, bet tas ir tāda pozitīva nozīmē," stāsta Ivetā. Te patiešām ir skaisti katrā gadalaikā un katru reizi, kad aizbraucam ciemos, atkal ir kaut kas jauns. "Galvenais jau ir laba ideja, un tad radīsies arī iespēja šīs idejas īstenot, uzrakstīt kādu projektu un piesaistīt finansējumu. Piemēram, šogad pie pagastmājas uzstādīja kafijas automātu. Domāju, būs papildu serviss tūristiem, bet skatos, ka arī vietējie nāk pēc kafijas vai kakao. Paņēmu karsto dzērienu, iet pastaigāties parkā vai tāpat pasēž uz soliņa," novērojuši vietējā gide.

Abpusēji izdevīgi

Ārpus ikdienas darba Ivetā ir arī daudz sabiedrisko aktivitāšu, kas ir daļa no aktīvās vietējās kopienas

dzīves. Ivetā spēlē vietējā amatierteātrī "Pirmā prognoze" un ir arī biedrības "Staburags" dibinātāja un vadītāja. "Teātrī mums ir tāda abpusēji izdevīga sadarbība," saka Ivetā. Teātrim noder viņas bibliotekāres un biroja speciālistes zināšanas un prasmes, savukārt teātra kolēģi palīdz Ivetai, kad viņai tas vajadzīgs. Protams, jānospēlē arī kāda loma. "Tāda veida aktivitātēs mums ir iespēja pilnveidoties kā personībām, iemācīties kaut ko jaunu. Piemēram, tas dod drosmi uzstāties," piebilst Ivetā un atzīst, ka arī gides darbs un ekskursiju vadīšana jau ir tāds viena aktiera teātris. Ipaši, kad viņa iejūtas muižas dāmas lomā. Ir pasākumi, piemēram, kāzas, kādas viesības vai rotaļu pēcpusdienas, kad Ivetai palīdz arī citas staburadzietes, jo savulaik sašūti trīs tērpu komplekti.

Ivetā kautrīgi noklusē, ka ar viņas gādību īstenoti vēl vairāki projekti, kuru rezultātā parkā tapis Pētera Barisona namiņš, nojume ar pavardu, muižas dāmu tērpi, pastkartes no senajām fotogrāfijām un vēl daudzas citas labas lietas. ■

Bērnu bibliotēka Bauskā tagad atvērta arī sestdienās

SARMĪTE ZANDERE,
BAUSKAS BĒRNU BIBLIOTĒKAS
VADĪTĀJA

Septembris Bauskas bērnu bibliotēkā ienāca ne tikai ar rudens krāsainajām lapām, bērnu atgriešanos skolās, bet arī ar to, ka bibliotēka turpmāk būs atvērta arī sestdienās. Un jaunās pārmaiņas sākas ar kaut ko noslēpumainu un patīkamu – katra mēneša pirmajā sestdienā notiks pasākums bērniem un viņu vecākiem «Noslēpumainā sestdiena». Un pirmajā reizē sarīkojuma nosaukums bija «STOP».

Bibliotekāres rādīja un sniedza informāciju par mašīnām, par to priekštečiem zirgiem un visu, kas saistīts ar bērnu drošību lielajā pasaulē. Bērni kopā ar vecākiem klausījās stāstu par Kornēliju un Nekornēliju no Linas Žutautes grāmatas «Kika Mika un pasakainais ceļojums», gāja rotaļās un veica dažādus uzdevumus.

Prieks un aizrautība, smieklī un labas emocijas valdīja Bērnu bibliotēkā. Lai visiem jauks mācību gada sākums un gaidīsim ģimenes uz nākamo «Noslēpumaino sestdienu» jau 7. oktobrī!

Skolām un pirmsskolas izglītī-

bas iestādēm piedāvājam plašu nodarbību klāstu kā papildinājumu pie plānotā stundu un pirmskolas bērnu nodarbību plāna. Nodarbību tematika ir aplūkojama Bauskas Centrālās bibliotēkas mājaslapā pie Bērnu bibliotēkas sadaļas. Tāpat turpināsim rīta stundas lasījumus, kas palīdz skolotājiem attālināti piedāvāt bērniem klausīties fragmentus no populārām un interesantām bērnu grāmatām. Septembrī tiks lasīts fragments no Arno Jundzes grāmatas «Ķīparu ļerpatu šnirks!». Sekojiet informācijai mājaslapā un sociālajos tīklos! ♦

Satīkties skatienā ar nepieradināto

DZINTRA DZENE

Ir cilvēki, kuriem spēku un iedvesmu sniedz laikabiedri, vēl citiem – jūras plāšums, bet fotomāksliniece GUNTA ŠMIDRES spēka avots un svētnīca ir mežs visā tā daudzveidībā un bagātībā. Ogres Centrālajā bibliotēkā nule kā atklātā Guntas foto personālizstādē «Satīkties skatienā ar nepieradināto» ļauj uz dzīvo dabu palūkoties viņas acīm un kaut nedaudz izjust tās maģiju.

Rasas piliens smilgas skarā, zirnekļa tīkls kā mežģīne austošas saules gaismā, ziņkārīgs lapsēns, putns plāvā, vāverēns vai stirniņa mežmalā, kas, uz brīdi sastinguši, palāvīgi raugās fotoobjektīvā, ir tikai daži stāsti, ko Gunta spēj izstāstīt par mežu, dodoties turp ar fotoaparātu un tagad arī ar ceļa biedru, no Rēzeknes dzīvnieku patversmes viņas dzīvē ienākušo uzticamo draugu Peksi.

Mežs palīdz novērst domas

Jautāta, kad un kā sākusies aizraušāns ar fotomākslu, Gunta stāsta, ka fotografēt patīcis viņas tētim un Gunta reizēm bijusi viņa modele. Pašai interese par fotomākslu sākusi rasties aptuveni 30 gadu vecumā. Pabeigusi fotokursus pie Vitauts Mihaļovska. Vēlējusies iemācīties bildēt cilvēkus, bet, kā pati smaida, to joprojām nav apguvusi, un piebilst, ka ir mirkļu fiksētāja, nevis fotogrāfe. Pēkšņi rodas sajūta – mirklis jānotver. Izstādē pie katra foto ir neliels apraksts par konkrēto mirkli.

Ikdienā Gunta strādā kā sabiedrisko attiecību speciāliste Likteņdarzā, bet viņas kaislība ir dabas foto un darba dienas noslēgumā viņa jūtas burtiski izslāpusi pēc meža. «Piefiksēju, ka tad, kad dzīvē gadījās smagi posmi, nēmu fotoaparātu un devos uz mežu. Tas palīdzēja novērst domas citā virzienā, sniegtot enerģijas pieplūdumu, nonākot tādā kā paralēlajā pasaulē, kur viss ir īsts un viss ir labi. Tas ir tāds īpašs starpstāvoklis, tāda kā savienošāns ar dabu, ar Dievu, kad neesi vairs Gunta, bet rodas sajūta, ka kļūsti par dabas sastāvdaļu,» saka fotomāksliniece, piebilstot, ka vislielā-

Foto: Gunta Šmidre

sakārtot pasauli ap sevi, mainīt savu attieksmi. Mēs nedzirdam otru, vienkārši skrienam, runājam par sevi, istenībā varam dzīvot ar daudz mazāk līdzekļiem un būt laimīgāki. Mežā neko daudz nevar – uzvelc zābakus un ej – tev ir harmonija,» saka Gunta.

Dzīvnieki uztver vibrācijas

Jautāta, kā izdodas sastapt mežā kādu dzīvnieciņu un vēl pie-runāt viņu pozēt, Gunta stāsta, ka dzīvnieki viņai patīkuši kopš bērnības. «Dzīvniekam ir sava emocionālā pasaule, kas ļoti atšķiras no mūsējās, viņi nespēj runāt, bet reizēm jūt vairāk. Esmu nedaudz studējusi gan veterinārmedīcinu, gan psiholoģiju, pēc būtības esmu vairāk kinestētiķe, kas pasauli sajūt ar sajūtam. Kad ieraugi zvēru, svarīgi, lai viņš nenobīstas – viena nepareiza kustība, viena nepareiza smarža, viena nepareiza iekšējā vibrācija, un dzīvnieks bēg. Vācijā ir bijis, ka stāvu lauka malā un sarunājos ar stirnu. Tajā brīdī saprotu, ka esmu visu darījusi pareizi, bet vienmēr jau tā nesānāk. Satīkties skatienā ir tas, ka mēs esam satikušies ilgāk par sekundes simtdaļu. Pacelts fotoaparāts – tas ir stobrs dzīvniekam. Laikā, kad zvērus izšau, mežus nogāž, dzīvniekiem baiļu sindroms ir daudz lielāks,» saka Gunta, aicinot ikvienu mežā doties ar pietāti pret dabu, kā cieniņam.

Gunta visvairāk vēlētos, lai viņas bildes raisa sajūtu, ka ne jau skrējienā, naudā vai augstos amatos ir tas dzīves sāls. Visskai-

Foto: Solvita Bumbiņa

«Neredzamā pasaulē vienu brīdi kļūst redzama, tikai jāspēj to ieraudzīt,» saka Gunta

kie brīnumi atrodami rīta stundās un vakaros un reizēm, lai notvertu kādu īpašu kadru, jāceļas vēl pirms saullēkta.

«Kad biju Liepājas pusē purvā, kādu pusstundu, varbūt pat mazāk, redzi – viss purvs ir vienos zirnekļu tīklos. Neredzamā pasaulē vienu brīdi kļūst redzama, tikai jāspēj to ieraudzīt,» saka Gunta.

Jāsāk ar attieksmi

Izstādē skatāmas 14 lielformāta un deviņas mazāka izmēra fotogrāfijas, kas tapušas dažādos laika posmos gan Latvijā, tostarp Ogres apkārtnē, gan neilgu laiku dzīvojot Vācijā un ASV. Svešumā, aprūpējot seniorus, tieši fotografēšana bija spēka avots – ASV viņa no rīta cēlās divas stundas pirms darba, lai dotos dabā, bet Vācijā pastaigās devās vakaros. Gunta

atziņš, ka viņai patīk izmēģināt jaunas lietas un drosmi tām ne-noliedzami deva 2018. gadā noietais Santjago ceļš. «Veselu mēnesi un trīs dienas, kad faktiski katru dienu lija lietūs, ejot Santjago ceļu, daudz sarunājos ar Dievu, lai viņš dod spēkus tālākajam. Satiku fantastiskus cilvēkus. Es slikti runāju angļiski, bet iemācījos, ka ne vienmēr vārdiem ir tāda nozīme kā atvērtībai un attieksmei. Pēc tā arī viss mainījās. Šķita, ka nejausi, bet Dievs mani aizveda kopt vecus cilvēkus. Draugi teica – tu esi ķerta, bet es vēlējos izprast, kas ir šie spēka avoti vecumdienas jebkuram slimajam. Kļuva par brīvprātīgo hospisa aprūpē, izgāju apmācības un daudz guvu no šī perioda – sapratu, ka ne jau es varu mainīt visu lielo pasauli, bet ar mazajām lietām

APMEKLĒTĀJU ATSAUKSMES

Inese Lemhena,

pensionēta skolotāja:
Gunta, Guntiņa, Uguntiņa. Tu sakāri brīnumu pilnu skaistu emociju ugunsgrūdu, kas sildīja ar radošas personības maigumu un mīlestību uz visu dzīvo. Tava pietāte pret dabu un cilvēkiem, kas bija jūtama visā izstādes gaisotnē, Tavš redzējums dabā, kur ievēdi kā svētnīca, teksti, tik poētiski un uzrunājoši, – viss kopā bija kā savdabīga moderna mācību stunda par attiecību skaistumu ar cilvēkiem un mežu visā tā bagātībā un noslēpumainībā, kas notverts mirklis. Bezgala pateicos par tādu stundu. Nav lielākas laimes skolotājam par iespēju redzēt un piedzīvot mirklus, kad skolēni aiziet dziļāk un tālāk. Mijš Paldies!

Iveta Ruskule,

Rakstniecības un mūzikas muzeja direktore:
Guntiņ, Tev ir tāds draugu pulks! Un viņiem visiem bija svarīgi būt ar Tevi kopā šajā Tavā sapnī! Vakār tiešām staroja mīlestība, draudzība, sirsnība, kas ir Tavas personības kodols un arī Tavu fotogrāfiju pasaulē.

Voldemārs Stāvusis,

fotomākslinieks:
Mežs un cilvēks. Ejam mežā, vērojam... un Meža tauta vēro mūs. Krievu cilvēku viņi ātri atpazīst... un ļaujās mirkļa skatiena kontaktam. Bez sarežģītiem slēpņiem un pievilināšanas. Tā radušies šie darbi – brīvi un nepiespiesti, kā ikdienas meža pastaigu bezmaksas pielikums. Darbi, kur ieguldīta autora sirds un dvēsele.

stākās un patiesākās ir lietas, ko mēs bieži vien nenovērtējam, kas ir mums līdzās, kur nepieciešams pavissam maz naudas, tikai saņemšanās. «Mežā nekad nezini, ar ko sastapsies, ko ieraudzīsi, bet daba vienmēr gatava sagādāt pārsteigumu, kurš dod spēku tālākajam, jo paredzamas lietas ir paša izdomātas lietas. Cilvēks vēlas stabili dzīvot, bet tieši impulsivitāte, mazais brīnumi, ko neparedzi, sniedz tādu enerģijas gūzmu, ko nevar iegūt paredzamās lietās,» – tā fotomāksliniece.

Lielu paldies par nesavtīgu palīdzību izstādes sagatavošanā Gunta teic «Pūres bekerejas» saimniekiem Ivetai Zāģerei un Mārim Bulatam, kā arī floristei Inesei Krīģerei, bibliotēkas kolektīvam par uzmanību savās skaitļtājās telpās, kā arī visiem, kuri jau atnāca vai vēl tikai atnāks apskatīt izstādi. Ogres Centrālās bibliotēkas darba laikā tā būs pieejama līdz 31. oktobrim. ●

Prezidentam pa pēdām...

"Lasītus ļautiņus kūmās ņemu,
Kas var uguni saujiņā nest."

(L. t. dz.)

Šoreiz ne kūmās, bet ceļabiedros – gudrās sievas Janīnas Kursītes un pa īstam patriota vēstures skolotāja Roberta Ķīpura vadībā – mēs, 35 Ulbrokas bibliotēkas ekspedīcijas piekritēji no Stopiņu pagasta un ne tikai, autobusa vizināti, divas dienas atpūtāmies, mācījāmies, izkustējāmies, izdziedājāmies, izsmejāmies! Programmā Kurzeme – vēsture, sendienas, kultūrvide, kulinārais mantojums.

Tā kā raksta autorei personīgi šis ceļojums bija īpaši īpašs, sakarā ar vairākām apaļām un kantainām jubilejām un saistītām ar vietu apmeklējumiem, ir vienlīdz svarīgi un arī gods informēt novada ļaudis.

Pirmā diena

LESTENE – baznīca, Brāļu kapi, ansamblis, bunkurs.

SALDUS – Janis Rozentāls, Māris Čaklais un citi atceres cilvēki.

JAUNLUTRIŅI – Jukums Vācietis un pašreiz dzīvojošie viedie ļaudis – Viedā ciema veidotāji.

AIRĪTES – Oskars Kalpaks un patriotiskās vietas izveide ar īpašu Afganistānas kauju atveidi – kaujiniecisku nodomu jaunajai paaudzei.

TURLAVA un KURŠU Ķoniņi – pēcteču mantojuma atrādīšana un stāsti, kuri lika stipri aizdomāties ikvienam...

KULDĪGA – pilsētas izbaudīšana vakara stundā, vakariņošana un naktsmitnes. Tas viss tikpat kā "hercoga Jēkaba klēpī".

Otrā diena

JŪRKALNE – VĒTRU MUZEJS, STĀVKRASTI – mūsu "atkarība" no akmeņu skaistuma.

SUITU vietas – īstās, ar dziļu vēsturi, ar mīlestību atvērtas ciemiņiem "Gāču" mājas, kur uzņemta ne tikai filma "Kāzas Alsungā".

PĀVILOSTA un ZIVIS! – tikko nozvejotas butes, mūsu klātbūtnē žāvētas, ar zvejnieka pievienoto vērtību – smaržu, pīlošas un kūpošas.

Pāvilostas muzejs – dzintara dzēriens un "izbrauciens jūrā" kopā ar zvejniekiem, izbaudot jaunās tehnoloģijas. Gide Irīna – muzeja dvēsele – ar to visu mūs iepazīstināja, ar gandarījumu stāstīdama, ka iepriek-

šējā dienā to pašu baudījis mūsu PREZIDENTS... Mēs – prezidentam pa pēdām.

Divas dienas ZINOŠU, PATRIOTISKU, SIRDSGUDRU, LABESTĪGU, SAPROTOŠU, ATBALSTOŠU cilvēku vidū! Visam pāri dziesmas, humors un mielastu baudīšana pārpārēm! Jauks ceļojums – būtu par bālu, par maz teikts! Piedzīvojām stāstus un satikām ļaudis "KAS VAR UGUNI SAUJĀ NEST".

Manas sajūtas – esmu kā vērtību piepildīts trauks, pāri dzirksteļo dziesmas, humors, gaidāmais tikšanās prieks nākamgad! Nevaru nepieminēt mūsu īpašos "LASĪTOS ĻAUDIS", kurus komfortablā autobusa droši un cēli izvizināja šoferis Gints.

Šis vasaras ceļojums, bibliotēkas vadītājas Daigas, kas ikdienā nereti darbojas arī kā psiholoģe un sociālā darbiniece, sarūpēts, īstenojies uzticībā ar Janīnu Kursīti. Jau daudzu gadu garumā zināma abu sadarbība literārās kultūrvides aktualizēšanā, rakstu zīmju radīšanā, arī lielās jostas izziņāšanā.

Arī šoreiz kopā, kā vienā elpas

vīlciņā, izdzīvojām divas bagātas dienas – bez domstarpībām, mūsu Māras apkalpoti, mūsu puīšu humora piepildīti. Katram bija iespēja izteikt savas sajūtas un atziņas un – kas nav maz mūsdienās – kārtīgi paēst! Ku-

linārais mantojums ar uzviju! *Griez seju pret sauli un neredzēsi ēnas!*

Ar gandarījumu šo visu apkopēja un tālāk nodeva:

Vija Neimane,

Ulbrokas bibliotēkas domu biedre

Atceroties Intu Kušneri

Amanta TUTINA

Ludzas novada bibliotēkā 6. augustā norisinājās atceres pasākums par piemīņu Ludzas novada bibliotēkas bijušajai direktorei Intai Kušneri, kura, diemžēl, aizgāja aizsaulē tieši pirms gada (06.08.2022.). I. Kušneres draugi, kolēģi, paziņas, bijušie klases biedri bija sapulējušies, lai atcerētos Intu ar jaukiem vārdiem un patīkamām atmiņām, dalījās ar stāstiem un gan patīkamiem, gan skumju pilniem notikumiem, ko piedzīvoja kopā ar Intu.

I. Kušnerē.

(Turpinājums 2. lpp.)

Atceroties Intu Kušneri

(Sākums 1. lpp.)

Intas ceļš uz Ludzas bibliotēku

Inta Kušnerē ir dzimusi 1963. gada 16. janvārī Ludzas rajona Zilupē. Bērniībā viņa jau bija zinātkāra un neatlaidīga, cenšoties sasniegt savus mērķus. 1970. gadā viņa uzsāka mācības Ludzas vidusskolā un 1980. gadā to pabeidza veiksmīgi. Pēc vidusskolas absolvēšanas Inta iestājās Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikumā, lai iegūtu bibliotekāra profesiju un tālāk turpināja studēt Latvijas Valsts Universitātē, lai iegūtu augstāko kvalifikāciju bibliotekāram – bibliogrāfa profesiju.

Savu profesionālo karjeru Inta sāka Krāslavas rajona centrālajā bibliotēkā, bet lielu aizrautību dzimtajā Ludzā, turpinot strādāt Ludzas rajona centrālajā bibliotēkā kā bibliogrāfe. Viņa tika iecelta par Ludzas galvenās bibliotēkas direktori, ar lielu aizrautību un atbildības sajūtu vadīja šo iestādi visu 34 gadu garumā. Inta vienmēr bija laimīga priekšā, meklējot jaunus darba metodes un veidus, kā ieviest bibliotēkās arvien aktuālus jauninājumus. Viņas vadībā tika īstenoti daudzi projekti, kas veicināja bibliotēku darba popularizāciju ne tikai Latgalē un Latvijā, bet arī starptautiski, ārpus Latvijas robežām. Inta aktīvi darbojās Latvijas bibliotekāru biedrībā, vadot Latgales nodaļu, viņa tika apbalvota ar Atzinības Krušu par savu ieguldījumu kultūras jomā.

Aizrēģis tieši gads

– Šodien, kad izgāju ārā no mājām, iegrīmu domās un atcerējos, tādā pašā dienā tieši pirms gada notika šis briesmīgais notikums, bija tik pat saulains un karsts, neizsakāma tveice, bet tajā pašā laikā neappraktāms aukstums ķermenī, kad tika paziņots šis šausmīgā vēsts, – ar šādiem vārdiem Ludzas novada bibliotēkas direktore Elita Zirme ievada pasākumu.

"Katrš koks ir vesels mūža mežs, katrs ūdens pile ir bezgalīgs okeāns, katrs smilšu grauds ir bezizmēra svēta zeme, katrs mākonis ir visas plašās debesis, bet katrs cilvēks ir vesela pasaule," šo citātu Elita attiecina uz Intu: – Tāda bija mūsu visu Inta, viņas saulainā būtība kā vesela pasaule, Inta bija unikāls cilvēks, ar unikālu darba dotībām, unikālu sirds siltumu un dvēseles lielumu.

Elita cer, ka šajā 6. augusta pēcpusdienā Inta priecājas, skatoties no debesu malas, ka bibliotēkas darbs nav apstājies, ka bibliotēka ir atvērta visām jaunām iespējām un dara gan iespējamo, gan neiespējamo, lai Intas darba augļi turpinātos un nepazustu.

Ludzas novada bibliotēkā šāda veida pasākums tika veidots pirmo reizi, Elitai līdz šim tādas pieredzes nebija un viņa ir daudz domājusi, kā būtu labāk, kā būtu pareizāk organizēt, bet tad atnāca doma, ka pareizi būs tā, kā tam būs jānotiek un kā tas arī notiks. Elita arī atceras, ka Inta nekad negāja strikti pēc noteikumiem, viņa darīja visu tā kā jūta viņas sirds, to arī mācīja citiem.

Tika izteikta pateicība arī Intas vecākiem – Jāzepam un Ilvīolai – par tik brīnišķīgu cilvēku pasaulei, bibliotēku saimei un arī kultūras dzīvei. Pasākuma gaitā ļaudis tika aicināti izteikt savas domas, jūtas,

atmiņas par Intu, arī Marina Piterāne nodeva muzikālus sveicienus, jo, esot zināms, ka Intai ļoti patika Marinas balss un viņa apbrīnoja dziesmas Marinas izpildījumā.

Pieklājīga meitene

Bērniības gadi, kā jau ikvienam cilvēkam, ir paši skaistākie un bezrūpīgākie, tā arī pati Inta ir teikusi, ka tie bija viņas jaukie gadi vecāku gādībā. Elita atceras, ka Inta esot stāstījusi, ka viņas tēvu ļoti mīlēja bērni: – Ziniet, arī mūsu visi bērni bibliotēkā ļoti mīlēja Intu, viņi pilnīgi līpa klāt viņai, arī Intas mīlestība pret visiem uz bibliotēku atnākošiem bērniem bija plaša un liela.

Veronika Putāne ilgus gadus strādāja kopā ar Intas tēti un mammu, viņa stāsta: – Agrāk strādāju lauksaimniecības pārvaldē, kur strādāja arī viņas vecāki, mamma bija zootehniķe, tētis bija sēkļkopības agronomis. Intas mierīgums pavisam noteikti ir iegūts no tēva, viņš nekad nerunāja liekus vārdus, vienmēr darīja savu darbu, ar savām īpašībām apveltīta arī savu meitu Intu.

Veronika Intu atceras kā ļoti pieklājīgu meiteni, stāsta, ka vienmēr, kad Inta ieskrēja darbā pie vecākiem, viņa sveicinājās, jautājumus uzdeva korekti un vienmēr izpalīdzēja, darba pienākumi viņai bija pirmajā vietā.

Elita stāsta, ka agrāk Inta ar tik lielu siltumu sirdi runāja par skolas gadiem, viņa vienmēr teica, ka viņai bija liels prieks, ka viņu dzīve saredza kopā ar tik patīkamiem cilvēkiem – klasesbiedriem, ar kuriem kopā darīja gan nedarbus, gan labus darbus, kopā gan bēga no mācību stundām, gan tajā pašā laikā bija ļoti patstāvīga klase un citīgi mācījās.

"Laime ir relatīvs jēdziens"

Svetlana Andruškeviča iepazīstināja sevi un citas klasesbiedrēnes ar klātesošiem un nodeva sveicienus arī no tiem, kuri ierasties nevarēja. Svetlana atceras savu klasi: – Varbūt ne vienmēr mēs esam kopā, bet, ja kādam notiek nelaime, mūsu klase ir kopā un blakus.

Rokās Svetlanai bija vairāki nekā 50 gadus veca aploksnē, kurā Inta viņai rakstīja vēstules un viņa iepazīstināja klātesošos ar tās saturu, parādīja kādus neparastus cilvēkus Inta zīmēja uz vēstulēm un izlasīja dažas frāzes un citātus no tām. Svetlana stāsta, ka šī aploksnē, gadiem ejot, ir saglabājusi pašu svarīgāko – vēstules. Tajās ir emocijas, notikumi, ar vienu vārdu sakot, tās ir saglabājušas atmiņas.

– Vēstules Inta vienmēr rakstīja un jautāja par citiem klasesbiedriem, viņa vienmēr visus atcerējās un priecājas par viņu dzīvi pēc skolas absolvēšanas. Vēstulju nebija ļoti daudz, bet visās bija iekļauti citāti, tas ir pašsaprotami, viņa taču bija bibliotekāre, – stāsta bijusī Intas klasesbiedrēne Svetlana.

Vienu no citātiem Svetlana nolasīja ar domu, ka viņa ļoti attiecas un atgādina Intu: – "Laime ir tāds relatīvs jēdziens, tas, kurš to ir sapratis, reti kad jūtas pilnīgi nelaimīgs," šis citāts mani ļoti iedvesmoja, es uzskatu, ka tieši šis raksturo Intu vislabāk, – stāsta Svetlana.

Šī aploksnē deva iespēju klātesošajiem paskatīties uz Intu tajos laikos, pirms daudziem gadiem, un

apdomāt dzīves vērtības un laika nenormālo ātrumu.

Draugu atmiņu klade

– Skatos uz visiem un domāju, ka mēs visi viens otru pazīstam, bet šobrīd to nenovērtējam, mēs dzīvojam skaistajā pilsētā ar tik pozitīviem, izpalīdzīgiem, saprotošiem cilvēkiem. Un kad notiek nelaimes, mēs vienmēr esam kopā, arī šodien. Ir svarīgi saglabāt šīs cilvēcisks īpašības sevi. Kad notika šī nelaime ar Intu, tas aizskāra mūs visus, jo visi ar viņu bija labās attiecības un gribējām draudzēties. Ar Intu mēs daudzus gadus strādājām kopā, rakstījām projektus, apbraucām Latgali ar koncertiem. Intai bija nenomāli daudz ideju un jaunu domu, viņa vienmēr centās kaut ko darīt, kaut ko domāt, realizēt cilvēkiem par labu. Vienmēr apbrīnoju, kad Inta bija galvenā kādā pasākuma norīcē, viņa nekad necentās izcelties. Grūti aprakstīt Intu ar vienu vārdu, viņa bija saprota, inteliģenta, pieticīga, sirsnīga. Gribētos mīkt vienu, lai Inta paliek dzīva mūsu sirdīs vēl ilgi, – ar savām domām dalās Jevgēnija Kušča.

Lilija Šeršņova bija atnesusi draugu atmiņu kladi, kuru aizpildīja viņai tuvi cilvēki, rakstot informāciju par sevi, viņa izstāstīja lietas raksturīgas Intai, par izskatu, par labākajiem draugiem, par hobijiem un par īpašībām, kas viņai nepatika cilvēkos. Lilija cer, ka šī klade jāva klātesošiem uzzināt Intu varbūt nedaudz no citās pusēs.

Padomdevēja un kā mēsa

Ludzas novada bibliotēkas lasītāja Anna Ķīpluka saka, runājot un iegrīmstot atmiņās par Intu, liekas, ka mēs runājam par cilvēku, kurš ir pašreiz klāt: – Es bieži apmeklēju bibliotēku, bieži gādījās satikt Intu. Intu, ar savu dabīgo eleganci, es varu salīdzināt ar aktrisi Lilitu Ozoliņu, bet tad, skatoties bildēs, Inta ir gan eleganca, gan pieklājība, gan vienkāršība, un es saprotu, ka viņa pārsņē aktrisi.

– Inta interesējās par savu radniecību un bija sākusī to izziņāt un apkopot, daudzi radnieki ir dzīvojuši arī ārzemēs, Inta bez piepūles varēja kontaktēties arī ar viņiem, jo bija angļu valodas zināšanas, bet diemžēl radniecības izpēti pabeigti nesana, – stāsta Ludmila Vibornaja, – Atceros dienu, kad darba dienas beigās mēs ar Intu atvadījāmies ar frāzi "līdz pirmdienai", bet tajā mirkli pat iedomāties nevarēju, ka vairāki tāda pirmdiena neatnāks, tā bija viņas pēdējā diena bibliotēkā. Un man joprojām acis ir tās dienas bildītē, kad viņa aiziet no bibliotēkas telpām.

– Intu iepazīnu, kad veidoju savu diplomdarbu un Inta bija mana darba kurators, man kā studentam viņa likās stingra, bet 2007. gadā mani uzacīnāja strādāt Ludzas bibliotēkā par metodiķi. Viņa bija ne tikai kolēģe, bet kā mēsa un labākais padomdevējs, – par Intu stāsta Ludzas novada bibliotēkas direktore Elita Zirme.

Ludzas novada bibliotēkas kolektīvs pateicās visiem pasākuma klātesošiem, kuri izrāvās no ikdienas ritma un atrada laiku un vēlšanos atcerēties Intu un padalīties ar savām jūtām un atmiņām. □